

Sygn. akt VI U 1546/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Monika Miller-Młyńska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Katarzyna Herman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015 r. w S.

sprawy E. G. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość świadczenia i zwrot nienależnie pobranych świadczeń

na skutek odwołań E. G. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

z dnia 13 stycznia 2014 roku znak: (...)

z dnia 7 lipca 2014 roku znak: (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 13 stycznia 2014 roku w ten sposób, że ustala iż E. G. (1) nie jest zobowiązana do zwrotu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. jakiegokolwiek kwoty z tytułu nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych za rok 2010;

II. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 7 lipca 2014 roku w ten sposób, że ustala iż brak jest podstaw do zmniejszenia wysokości emerytury E. G. (1) z powodu konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych za rok 2010;

III. przekazuje Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S. do merytorycznego rozpoznania poprzez wydanie decyzji wnioski E. G. (1) o zwrot kwoty 6012,88 zł. (sześć tysięcy dwanaście złotych i osiemdziesiąt osiem groszy) z tytułu wpłaty dokonanej na FUS oraz o zwrot kwoty 2386,11 zł. (dwa tysiące trzysta osiemdziesiąt sześć złotych i jednaście groszy) nienależnie potrąconej ubezpieczonej z jej świadczeń emerytalnych za lipiec i sierpień 2014 roku.

UZASADNIENIE

Decyzją z 13 stycznia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. dokonał miesięcznego rozliczenia świadczeń E. G. (1) za rok 2010, ustalając że przychód osiągnięty w poszczególnych miesiącach rozliczanego okresu – po uwzględnieniu dobrowolnej wpłaty na FUS – uzasadniał zmniejszenie lub zawieszenie świadczenia łącznie o 17.405,88 złotych, zaś w poszczególnych miesiącach rozliczanego okresu – łącznie o kwotę 5.353,79 złotych. Z uwagi

na powyższe stwierdził, że ubezpieczona jest zobowiązana do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń za rok 2010 w kwocie (...).052,09 złotych.

Po otrzymaniu powyższej decyzji E. G. (1) odwołała się od niej, składając datowane na dzień 20 stycznia 2014r. pismo, zatytułowane: „wniosek o odstąpienie od żądania zwrotu kwot świadczeń, które zostały przez ZUS uznane jako nienależnie przeze mnie pobrane w 2010 i 2011r.” W treści pisma ubezpieczona odwołała się do dwóch przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS: art. 138 ust. 2 pkt 1 oraz art. 138 ust. 6, wskazując że w jej przypadku zachodzą okoliczności o jakich mowa w obu tych przepisach. Opisawszy przebieg swojej dotychczasowej korespondencji z organem rentowym, E. G. podkreśliła, że do chwili pisania tego odwołania nie dowiedziała się w jaki sposób ZUS wyliczył wysokość żądanych od niej kwot. Podkreśliła, że żądanie wpłacenia przez nią do ZUS niemal całorocznego jej wynagrodzenia za pracę w szkole jest głęboko niesprawiedliwe i bardzo krzywdzące. Stwierdziła, że gdyby posiadała wcześniej informacje o takiej sytuacji, to pomimo bardzo ciężkiej sytuacji finansowej nie pracowałaby tyle, a skupiła się na swoim podupadającym zdrowiu. Zaznaczyła, że jako obywatel i przedsiębiorca ma prawo spodziewać się przyjaznego, sprawnego i odpowiednio szybkiego poinformowania i pouczenia, że w wyniku zbiegu rozmaitych tytułów wynikających ze skomplikowanych przepisów prawa na podstawie posiadanych przez ZUS informacji, najprawdopodobniej wystąpią w najbliższej przyszłości okoliczności, które spowodują, że nie będzie miała prawa do pobierania świadczeń, których zwrotu obecnie się od niej żąda. Wskazała, że w jej ocenie zaistniały przesłanki do zastosowania w jej przypadku przepisu art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy emerytalnej, dlatego wniosła o odstąpienie przez ZUS od żądania od niej zwrotu tych kwot.

Niezależnie od powyższego w dalszej części pisma E. G. wniosła o zastosowanie wobec niej przepisu art. 138 ust. 6 ustawy emerytalnej i odstąpienie od żądania od niej zwrotu wskazanych w decyzji kwot. Uzasadniając tę część odwołania opisała szczegółowo swoją sytuację zdrowotną i materialną.

Powyższe odwołanie organ rentowy potraktował wyłącznie jako wniosek o zastosowanie wobec E. G. przepisu art. 138 ust. 6 ustawy emerytalnej. Odwołanie nie zostało przekazane do sądu.

W dniu 7 lipca 2014 roku (...) Oddział w S. wydał decyzję o przeliczeniu należnej E. G. emerytury, którą zmniejszył wysokość pobieranej przez ubezpieczoną emerytury o 1419,84 złotych miesięcznie, poczynając od 1 lipca 2014r. Wskazał, że robi to „wobec uprawomocnienia się decyzji z dnia 13 stycznia 2014r.”

Ubezpieczona odwołała się także od tej decyzji, podnosząc że nie może być ona prawomocna, skoro zostało złożone odwołanie od decyzji z 13 stycznia 2014r., co do którego organ rentowy nie zajął dotychczas stanowiska. Zażądała wyjaśnienia powodów zlekceważenia jej odwołania, a w razie gdyby ZUS nie uznał go za zasadne – przekazania go do sądu. Podkreśliła, iż podtrzymuje zawarte w tymże odwołaniu wnioski o uznanie zasadności odstąpienia przez ZUS od żądania zwrotu kwot świadczeń, które zostały przez ZUS uznane jako nienależnie przez nią pobrane w latach 2010 i 2011.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. początkowo przekazał do sądu wyłącznie odwołanie od drugiej z wyżej wymienionych decyzji, wnosząc o jego oddalenie i wskazując że ubezpieczona nie odwołała się od decyzji ZUS z 13 stycznia 2014r. lecz zwróciła się z wnioskiem do ZUS o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Następnie, na wyraźne zobowiązanie sądu, złożył także odpowiedź na odwołanie od decyzji z 13 stycznia 2014r. – także i w tym przypadku z wnioskiem o jego oddalenie. Wskazano, że w roku 2010 E. G. osiągała przychody z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę, ale także z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, a wysokość łącznie osiągniętego przez nią przychodu uzasadniała żądanie zwrotu przez nią nadpłaconych kwot emerytury.

W toku postępowania, w piśmie procesowym datowanym na 10 listopada 2014r., E. G. (1) wniosła o zobowiązanie organu rentowego do zwrotu kwoty 6012,88 złotych wpłaconej przez nią na FUS oraz do zwrotu kwoty 2386,11 złotych nienależnie potrąconych z jej świadczeń za lipiec i sierpień 2014r.

Ponadto, w piśmie procesowym z 11 kwietnia 2015r. pełnomocnik ubezpieczonej wniósł o „dołączenie do niniejszego procesu sprawy wynikającej z odwołania Odwołującej z dnia 9 kwietnia 2015r. od decyzji ZUS z dnia 9 lutego 2015r.”

Zarządzeniem Przewodniczącej wydanym na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2015r. wyłączono do odrębnego rozpoznania sprawę z odwołania E. G. (1) od decyzji ZUS z dnia 27 sierpnia 2014r., dotyczącej możliwości zastosowania przepisu art. 138 ust. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Na tej samej rozprawie wydano także zarządzenie o wyłączeniu do odrębnego rozpoznania sprawy z odwołania E. G. (1) od decyzji ZUS O/S. z 9 lutego 2015r.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

E. G. (1) od 5 kwietnia 2007 roku ma przyznane prawo do emerytury (decyzją (...) Oddziału S.z 25 maja 2007 roku). Zarówno w dacie przyznania emerytury, jak i w kolejnych latach ubezpieczona była przy tym zatrudniona na podstawie umowy o pracę jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr (...)w S., o czym organ rentowy był poinformowany. Z uwagi na nierozwiązanie przez ubezpieczoną stosunku pracy wypłata świadczenia była zawieszona.

Niesporne, a nadto dowód: decyzja z 25.05.2007r. – k. 46-47 pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Decyzją z 6 lipca 2009r. organ rentowy ponownie ustalił wysokość oraz wznowił wypłatę należnej ubezpieczonej emerytury.

Dowód: decyzja z 6.07.2009r. – k. 65 pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Decyzje o przyznaniu E. G. (1) prawa do emerytury i następnie o wznowieniu jej wypłaty były wydawane na zwykłych, stosowanych przez ZUS w takich przypadkach, druku. Na ich odwrocie zamieszczono standardowe pouczenia o szeregu okoliczności mających wpływ na prawo do emerytury. M.in. w punkcie VI. wskazano, iż „prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu albo świadczenia te ulegają zmniejszeniu w razie osiągnięcia przychodu z tytułu zatrudnienia, służby lub innej pracy zarobkowej albo prowadzenia pozarolniczej działalności (...). Za przychód emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność uważa się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne – jednak kwotę nie niższą niż 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale.” Pouczenia identycznej treści zamieszczano także na odwrocie kolejnych doręczanych E. G. decyzji w sprawie zmiany wysokości przysługującego jej świadczenia emerytalnego.

Dowody: decyzje ZUS – w pliku VI akt emerytalnych E. G..

Od czasu wznowienia wypłaty świadczenia E. G. (1) co kwartał składała w ZUS wnioski o zaliczenie do stażu jej pracy dalszego okresu zatrudnienia w szkole. Do wniosków każdorazowo dołączała wystawiane jej przez SP (...) w S. zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, w których pracodawca wyliczał okresy korzystania przez nią ze zwolnień lekarskich oraz podawał wysokość uzyskanego w danym kwartale wynagrodzenia.

Dowód: wniosek z 15. 12.2009r. z załącznikami – k. 68-70, pl. VI akt ZUS oraz kolejne karty w tym pliku.

W dniu 13 stycznia 2010r. E. G. złożyła w ZUS wypełniony przez siebie druk ZUS Rw-73 („Oświadczenie emeryta-rencisty o zamiarze osiągnięcia lub nieosiągnięcia przychodu”). Spośród szeregu zamieszczonych tam pozycji zakreśliła te, z których wynikało, że oświadcza iż osiąga przychód z tytułu pracy wykonywanej w ramach stosunku pracy oraz, że jej zamiarem jest osiągnięcie przychodu w wysokości powodującej zmniejszenie świadczenia – od 1.02.2010r.

Dowód: oświadczenie E. G. z 13.01.2010r. – k. 74, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Z uwagi na treść powyższego oświadczenia E. G. w dniu 26 stycznia 2010r. organ rentowy wydał decyzję, którą zmniejszył – od 1 lutego 2010r. - wysokość pobieranej przez E. G. emerytury o kwotę maksymalnego zmniejszenia z powodu osiągnięcia przychodu powyżej 70% przeciętnego wynagrodzenia.

Dowód: decyzja z 26.01.2010r. – k. 78, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

W dniu 17 lutego 2010r. do organu rentowego wpłynęło wystawione przez SP nr (...) w S.zaświadczenie o zatrudnieniu E. G.i wysokości jej wynagrodzenia uzyskanego w okresie od maja do grudnia 2009r.

Dowód: zaświadczenie z 15.02.2010r. – k. 80, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Organ rentowy dokonał niezwłocznego rozliczenia świadczenia emerytalnego ubezpieczonej za rok 2009. W jego wyniku w dniu 25 marca 2010r. wydał decyzję, którą ustalił, że łączny przychód osiągnięty przez E. G. w okresie od 1 maja 2009r. do 31 grudnia 2009r. uzasadniał zmniejszenie łącznej kwoty świadczenia o kwotę maksymalnego zmniejszenia, tj. o 3736,72 złotych. Jednocześnie zobowiązano E. G. do zwrotu takiej kwoty jako nienależnie pobranej.

Dowód: decyzja z 26.03.2010r. – k. 86, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Po otrzymaniu powyższej decyzji, w dniu 27 kwietnia 2010r. E. G. (1) złożyła w ZUS wniosek o rozłożenie na pięć rat kwoty 3736,72 złotych. We wniosku opisała swoją sytuację rodzinną i materialną; dołączyła także do niego wypełnione przez siebie „oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz o sytuacji materialnej” (na druku ZUS Rw-14). W oświadczeniu tym wskazała m.in., że: pracuje zarobkowo, a jej wynagrodzenie wynosi 3900 złotych brutto; posiada dochód z innych źródeł – w tym zakresie wskazała, iż prowadzi działalność gospodarczą – firma (...), a dochód z tego tytułu wynosi 1500 złotych. Opisała też swoją sytuację rodzinną.

Dowód: wniosek z 27.04.2010r. z załącznikami – k. 102-104, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Zaświadczenia o wysokości wynagrodzenia uzyskiwanego w roku 2010 z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej nr (...)w S.E. G. (1)składała w ZUS kolejno w dniach:

- 31.03.2010r. – zaświadczenie dot. wysokości przychodu w okresie od stycznia do marca 2010r.,
- 1.07.2010r. – zaświadczenie dot. wysokości przychodu w okresie od kwietnia do czerwca 2010r.,
- 5.10.2010r. – zaświadczenie dot. wysokości przychodu w okresie od lipca do września 2010r.,
- 7.01.2011r. – zaświadczenie dot. wysokości przychodu w okresie od października do grudnia 2010r.

Dowody: zaświadczenia o wysokości przychodu w roku 2010 – k. 94, 122, 152, 164 pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Łączna wysokość przychodu uzyskanego przez E. G. (1)w roku 2010 z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej nr (...)w S.wyniosła:

- w styczniu 2010r. – 3.581,98 złotych,
- w lutym 2010r. – 4.021,50 złotych z tytułu wynagrodzenia oraz 4.077,34 złotych z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- w marcu 2010r. – 4.614,64 złotych,
- w kwietniu 2010r. – 3.882,16 złotych,
- w maju 2010r. – 4.440,24 złotych,
- w czerwcu 2010r. – 4.230,96 złotych,
- w lipcu 2010r. – 3.951,14 złotych plus zasiłek chorobowy w wysokości 441,80 złotych,
- w sierpniu 2010r. – 4.499,34 złotych,

- we wrześniu 2010r. – 3.620 złotych,
- w październiku 2010r. – 4.089,32 złotych z tytułu wynagrodzenia oraz 300 złotych z tytułu nagrody dyrektora,
- w listopadzie 2010r. – 3.906,52 złotych,
- w grudniu 2010r. – 3.648,40 złotych.

Dowód: zaświadczenie o wynagrodzeniu E. G. z 20.09.2012r. – k. 210, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

W dniu 31 marca 2011r. organ rentowy, przy użyciu swojego programu informatycznego (...), dokonał wstępnego rozliczenia świadczenia ubezpieczonej za rok 2010. Do systemu wprowadzono zarówno dane wynikające ze składanych na bieżąco zaświadczeń o zarobkach ubezpieczonej uzyskanych z tytułu zatrudnienia w SP nr (...) w S.(przyjęto, że dochody z tego tytułu wyniosły łącznie 52.863,58 złotych), jak i uwzględniono przychód (w wynikającej z obowiązujących w tym zakresie przepisów stałej wysokości po 1887,60 złotych miesięcznie) z tytułu prowadzenia przez E. G.działalności gospodarczej pod firmą (...)(w łącznej kwocie 22.651,20 złotych).

Dowód: wydruk z systemu informatycznego (...) (data wczytania: 31.03.2011r.) – k. 204, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Przez kolejne miesiące organ rentowy nie podejmował wobec E. G. żadnych działań zmierzających do rozliczenia pobieranej przez nią w roku 2010 emerytury.

Niesporne.

W dniu 23 sierpnia 2012r. ZUS O/S. wysłał do E. G. pismo zatytułowane „zawiadomienie”, w którym wskazał, że nie otrzymał dotąd zaświadczenia o wysokości przychodów uzyskanych z tytułu wykonywania zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, podlegających obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. W związku z powyższym zobowiązał ubezpieczoną do nadesłania w terminie 14 dni od daty otrzymania zawiadomienia zaświadczenia, wystawionego przez płatnika składek, o wysokości przychodów podlegających rozliczeniu, uzyskanych w roku 2010 oraz w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011r.

Dowód: zawiadomienie z 23.08.2012r. – k. 203, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

W odpowiedzi na to wezwanie E. G. (1)złożyła w dniu 10 września 2012r. oświadczenie, że w roku 2010 poza przychodem z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej uzyskiwała przychody wyłącznie z tytułu zatrudnienia w Szkole Podstawowej nr (...)w S.. Wskazała też, że nie opłacała składek na ubezpieczenie społeczne przez cały 2010 rok, a gdyby je opłacała, robiłaby to od najniższej podstawy wymiaru składki.

Analogiczne oświadczenie i w tej samej dacie ubezpieczona złożyła odnośnie roku 2011r.

Do oświadczeń ubezpieczona dołączyła kolejne zaświadczenie o zarobkach wystawione przez SP nr (...) w S., obejmujące szczegółowe rozpisanie wysokości jej przychodów ze stosunku pracy uzyskanych przez nią w poszczególnych miesiącach okresu od stycznia 2010r. do grudnia 2011r.

Dowód: oświadczenia E. G. z 10.09.2012r. wraz z załącznikami – k. 205-208, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

Pismem z 17 września 2012r. organ rentowy wystąpił do Szkoły Podstawowej nr (...)w S.z prośbą o wyjaśnienie różnicy pomiędzy kwotami przychodów ubezpieczonej wykazanymi w wystawionym E. G.zaświadczeniu z 10.09.2012r., a przychodami wykazanymi w składanej do ZUS dokumentacji rozliczeniowej.

Dowód: pismo ZUS z 17.09.2012r. – k. 209, pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

W dniu 6 listopada 2012r. organ rentowy sporządził skierowany do E. G.dokument zatytułowany: „zawiadomienie o miesięcznym rozliczeniu emerytury” (druk ZUS T-37c). W dokumencie zamieszczono zestawienie przedstawiające

skutki osiągnięcia przez ubezpieczoną w roku 2010 przychodu i niedokonania dobrowolnej wpłaty na FUS. Wskazano, że łączna kwota nienależnie pobranych świadczeń w roku 2010 wynosi: w przypadku niedokonania wpłaty na FUS – 20.328 złotych, w przypadku dokonania takiej wpłaty – 12.052,09 złotych. W punkcie IV. zawiadomienia poinformowano, że jeśli ubezpieczona dokona wpłaty na FUS kwoty 6012,70 złotych, Oddział ZUS wyda decyzję rozliczającą świadczenie, w której ustali nienależnie pobrane świadczenie w kwocie 12.052,09 złotych. W punkcie V. poinformowano z kolei, jeżeli ubezpieczona nie dokona wpłaty na FUS w terminie do 5. 12.2012r., Oddział ZUS wyda decyzję rozliczającą świadczenie, w której ustali nienależnie pobrane świadczenia w kwocie 20.328 złotych.

Zawiadomienie nie zawierało pouczenia o możliwości odwołania się do sądu i nie miało znamion decyzji administracyjnej.

Dowody:

- zawiadomienie z 6.11.2011r. – k. 218 pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G.;

- oświadczenie pełn. organu rentowego złożone przed sądem na rozprawie w dniu 29.04.2015r. – k. 86 akt sądowych.

W dniu 9 listopada 2011r. organ rentowy przygotował i wysłał do ubezpieczonej analogiczne zawiadomienie dotyczące roku 2011.

Dowód: zawiadomienie z 9.11.2011r. – k. 226 pl. VI akt ZUS O/S. dot. E. G..

W dniu 7 grudnia 2012r. ubezpieczona złożyła w organie rentowym dwa analogiczne pisma, w których zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie dokonanego przez ZUS rozliczenia jej emerytury za lata 2010 i 2011.

Dowód: pisma E. G. z 4. 12.2012r. – k. 238-239 akt ZUS O/S. dot. E. G..

Powyższe pismo organ rentowy pozostawił bez jakiegokolwiek odpowiedzi aż do dnia 20 września 2013r., kiedy to sporządził datowane na ten dzień pismo, w którym stwierdził że dokonane przezeń rozliczenia przychodu za lata 2010 i 2011 są prawidłowe. W treści pisma wskazano, że „prosi się o dokonanie wpłaty na FUS w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego pisma – jeżeli w w/w terminie nie zostanie dokonana dobrowolna wpłata na FUS Zakład przyjmie faktyczny przychód uzyskany w poszczególnych miesiącach roku kalendarzowego oraz wyda decyzję w sprawie ustalenia nienależnie pobranych świadczeń.

Dowód: pismo ZUS z 20.09.2013r. – k. 47, pl. VII akt ZUS O/S. dot. E. G..

W dniu 7 października 2013r. E. G. złożyła kolejne pismo, w którym wskazała że w jej ocenie rozliczenie jej przychodu powinno zostać dokonane w inny sposób. Zwróciła w nim uwagę m.in. na fakt że prowadzona przez nią w roku 2010 działalność gospodarcza przyniosła stratę.

Dowód: pismo E. G. z 6.10.2013r. z załącznikami – k. 48-51, pl. VII akt ZUS O/S. dot. E. G..

W kolejnych miesiącach miała miejsca dalsza wymiana pism między ubezpieczoną a organem rentowym, zakończona wydaniem zaskarżonej decyzji z 13 stycznia 2014r.

Dowody: pisma w pliku VII akt ZUS O/S. dot. E. G. – k. 52 i następne.

W sierpniu 2014r. organ rentowy rozpoznał wniosek E. G. o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W dniu 27 sierpnia 2014r. Dyrektor Oddziału ZUS O/S. zatwierdził wniosek zespołu konsultacyjnego o odmowie uwzględnienia wniosku.

Organ rentowy nie wydał w związku z powyższym formalnej decyzji administracyjnej.

Sporządził natomiast i wysłał do ubezpieczonej pismo datowane na 29 sierpnia 2014r., w którym poinformowano E. G., iż „decyzją organu rentowego z dnia 27.08.2014r. nie przychyłono się do odstąpienia od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. Nadal aktualne jest stanowisko zawarte w decyzji o nienależnie pobranych świadczeniach.”

Dowody:

- wniosek ZUS Rw-42 – k. 116, pl. VII akt ZUS O/S. dot. E. G.;
- pismo z 29.08.2014r. – k. 117, pl. VII akt ZUS O/S. dot. E. G..

Sąd zważył, co następuje:

Oba odwołania okazały się uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity obowiązujący w dacie wydania obu zaskarżonych decyzji: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 z późn. zm., dalej jako: ustawa emerytalna), prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu lub świadczenia te ulegają zmniejszeniu, na zasadach określonych w ust. 3-8 oraz w art. 105, w razie osiągnięcia przychodu z tytułu działalności podlegającej obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, o której mowa w ust. 2 oraz z tytułu służby wymienionej w art. 6 ust. 1 pkt 4 i 6. W ustępie 1a tego przepisu sprecyzowano przy tym, iż dla emerytów i rencistów prowadzących pozarolniczą działalność za przychód, o którym mowa w ust. 1, przyjmuje się przychód stanowiący podstawę wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych. Z kolei w ustępie 7 określono, że prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy oraz renty rodzinnej, do której uprawniona jest jedna osoba, ulega zawieszeniu w razie osiągnięcia przychodu w kwocie wyższej niż 130 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, zaś w ustępie 8 – iż w razie osiągnięcia przychodu w kwocie przekraczającej 70 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, nie wyżej jednak niż 130 % tej kwoty, świadczenie ulega zmniejszeniu o kwotę przekroczenia, która dla emerytury wynosi 24 % zwaloryzowanej kwoty bazowej obowiązującej przy ostatniej waloryzacji w 1998 r.

Wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą określana jest stosownie do normy przepisu art. 18 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity obowiązujący w dacie wydania zaskarżonej decyzji: Dz.U. z 2013r., poz. 1442 z późn. zm.). W przepisie tym mowa jest mianowicie o tym, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe takich ubezpieczonych stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60 % prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku.

Ponadto, zgodnie z przepisem art. 138 ust. 1 omawianej ustawy, osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. Za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się przy tym świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenia była pouczona o braku prawa do ich pobierania, ewentualnie (punkt 2) - świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą świadczenia (ust. 2). W ustępie piątym wskazanego przepisu zamieszczono odrębną i specjalną regulację odnoszącą się do kwot nienależnie pobranych świadczeń w związku z osiągnięciem przychodów, o których mowa w art. 104 ust. 1. Zgodnie z nią **świadczenia te podlegają zwrotowi za okres nie dłuższy niż 1 rok kalendarzowy poprzedzający rok, w którym wydano decyzję o rozliczeniu świadczenia, jeżeli osoba pobierająca to świadczenie powiadomiła organ rentowy o osiągnięciu przychodu**, w pozostałych zaś przypadkach - za okres nie dłuższy niż 3 lata kalendarzowe poprzedzające rok wydania tej decyzji.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt prowadzenia przez ubezpieczoną w roku 2009 pozarolniczej działalności gospodarczej, a także to, iż w owych latach pozostawała ona w stosunku pracy, uzyskując z tego tytułu dochody w wysokości wynikającej ze znajdujących się w aktach ZUS informacjach zakładu pracy. Koniecznym było jednak rozstrzygnięcie najpierw o tym czy wysokość osiągniętych przez E. G. przychodów w rzeczywistości czyniła pobrane przez nią w roku 2009 świadczenia emerytalne nienależnymi, a jeśli tak – czy miała ona obowiązek ich zwrotu.

W ocenie sądu orzekającego w niniejszej sprawie jedyną kwestią niebudzącą wątpliwości była sama zasada odpowiedzialności odwołującej się. Niewątpliwie prowadziła ona bowiem w spornym czasie pozarolniczą działalność gospodarczą, a w takiej sytuacji – zgodnie z przywołanymi na wstępie przepisami – przyjmuje się fikcję prawną uzyskiwania przychodu w wysokości równej co najmniej 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych na dany rok kalendarzowy. W tej sytuacji nie miała w zasadzie znaczenia wysokość rzeczywiście uzyskiwanego przez E. G. przychodu z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Należy też dostrzec, iż odwołująca się została w ogólny (ale w ocenie sądu w realiach niniejszej sprawy wystarczający) sposób pouczona przez organ emerytalny o zasadach ustalania wysokości owego przychodu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Powyższe ustalenie było jednak niewystarczające, by orzec o istnieniu po stronie E. G. obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

Zaskarżona w niniejszej sprawie decyzja, rozliczająca świadczenia E. G. za rok 2010 została wydana dopiero w dniu 13 stycznia 2014r., a więc dotyczyła ona okresu wcześniejszego niż jeden rok kalendarzowy poprzedzający rok jej wydania. W tej sytuacji, w myśl regulacji z art. 138 ust. 5 in fine ustawy emerytalnej, organ rentowy mógłby więc skutecznie dochodzić zwrotu świadczenia jako nienależnie pobranego tylko wtedy, gdyby wykazał, iż E. G. (1) nie powiadomiła go o osiągnięciu przychodu. W ocenie sądu taka sytuacja nie miała jednak w niniejszej sprawie miejsca.

Jak bowiem wynika z całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, E. G. (1) najpóźniej w dniu 27 kwietnia 2010r. poinformowała organ rentowy zarówno o tym, że prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą. O tym zaś, że ubezpieczona pozostaje w stosunku pracy, osiągając z tego tytułu wynagrodzenie w określonej wysokości, organ rentowy wiedział od samego początku, tj. od daty przyznania E. G. prawa do emerytury (wypłata świadczenia była zresztą właśnie z tego powodu zawieszona).

Jeśli chodzi o przychody uzyskiwane przez ubezpieczoną z tytułu pozostawania w stosunku pracy, trzeba wskazać, iż ubezpieczona w roku 2010 składała co kwartał (w dniach: 31 marca, 1 lipca, 5 października 2010r. i 7 stycznia 2011r.) wnioski o przeliczenie wysokości należnej jej emerytury w związku z kontynuowaniem zatrudnienia; do wniosków tych załączała każdorazowo wystawiane przez pracodawcę zaświadczenia zawierające informacje o uzyskanym przez E. G. w danym okresie przychodzie. Jeśli chodzi natomiast o prowadzoną przez ubezpieczoną pozarolniczą działalność gospodarczą (pod firmą (...)), E. G. przekazała organowi rentowemu informacje o jej prowadzeniu w dniu 27 kwietnia 2010r., kiedy to złożyła wniosek o rozłożenie na raty ustalonej przez ZUS kwoty nienależnie pobranego przez nią świadczenia emerytalnego za rok 2009r. W datowanym na dzień 23 kwietnia 2010r. piśmie (stanowiącym obecnie k. 102 pliku VI akt emerytalnych E. G.) wyraźnie wskazała, iż taką działalność prowadzi; wypełniła także wówczas stosowany przez ZUS druk ZUS Rw-14 („Oświadczenie o stanie rodzinnym i majątkowym oraz o sytuacji materialnej”), w którym zakreśliła i wypełniła punkt 3., składając tym samym oświadczenie o treści: „Posiadam dochód z innych źródeł – prowadzenia działalności gospodarczej, w kwocie 1500 złotych – działalność gospodarcza – firma (...). Organ rentowy przyjął powyższe dane do wiadomości, skoro pismem z 12 maja 2010r. poinformował E. G. o uwzględnieniu jej wniosku. Co więcej, jak wynika ze znajdującego się w aktach emerytalnych ubezpieczonej wydruku z systemu (...), pracownik ZUS O/S. w dniu 31 marca 2011r. dokonał wstępnego rozliczenia świadczenia emerytalnego ubezpieczonej za rok 2010. Na potrzeby dokonania takiego rozliczenia wprowadził do systemu zarówno dane wynikające z faktu, iż E. G. uzyskiwała dochody ze stosunku pracy, jak i z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej pod firmą (...) (wydruk stanowi kartę 204 w pliku VI akt emerytalnych ubezpieczonej). Powyższe świadczy więc wyraźnie i jednoznacznie o tym, że E. G. nie tylko nie zatajała faktu prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej, ale i w sposób jasny i wystarczający informowała organ emerytalny o jej prowadzeniu, przy czym zrobiła to w terminie

umożliwiający organowi rentowemu dokonanie prawidłowego rozliczenia jej świadczenia. Skoro zaś – jak wykazano wyżej – wysokość faktycznych przychodów z tytułu prowadzenia takiej działalności jest obojętna o tyle, że i tak przyjmuje się fikcję prawną uzyskiwania przychodu w co najmniej minimalnej określonej przepisami wysokości, koniecznym było uznanie, że informując o prowadzeniu działalności, E. G. automatycznie poinformowała o zamiarze uzyskania przychodu w rozumieniu art. 104 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Sąd Okręgowy w Szczecinie w pełni podziela przy tym pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 19 lutego 2008 r., wydanym w sprawie o sygn. akt III AUa 641/07, w którym to ów sąd uznał, że złożenie w wydziale składek ZUS druku zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego w związku z rozpoczęciem prowadzenia działalności gospodarczej spełnia wymóg zawiadomienia organu rentowego o zajściu okoliczności, o których mowa w art. 138 ust. 4 ustawy z 17. 12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Sąd Apelacyjny w Katowicach zauważył przy tym trafnie, że to Oddział ZUS, a nie jego wydział (czy – jak w realiach niniejszej sprawy – poszczególne referaty w inspektoracie), funkcjonuje jako terenowa jednostka organizacyjna, a ubezpieczony nie musi mieć wiedzy o braku między wydziałami danego Oddziału ZUS stosownej komunikacji. W niniejszej sprawie ubezpieczona nie tylko powiadomiła zaś ogólnie organ rentowy o prowadzeniu przez siebie działalności gospodarczej, ale i skierowała owo zawiadomienie do właściwej komórki, skoro pismo z 23.04.2010r. złożyła do wydziału zajmującego się jej sprawami emerytalnymi, a nie sprawami opłacania składek z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Zdaniem sądu koniecznym było więc przyjęcie, że ubezpieczona uczyniła wszystko, co w takiej sytuacji uczynić powinna, a błąd popełniła nie ona, lecz pracownicy ZUS-u, którzy z nieznanых przyczyn nie dokonali niezwłocznego (jeszcze w roku 2011) rozliczenia świadczenia emerytalnego ubezpieczonej. W tej sytuacji, w roku 2014 organ emerytalny nie mógł zasadnie żądać od E. G. zwrotu wypłaconego jej nienależnie świadczenia emerytalnego za rok 2010. Na marginesie trzeba wskazać, iż organ rentowy przekroczył także drugi termin do wydania decyzji takiej treści. Nawet bowiem, gdyby hipotetycznie przyjąć, że ubezpieczona nie zawiadomiła organu rentowego o osiągnięciu przychodu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, to nawet wówczas prawo organu rentowego do skutecznego wydania decyzji zobowiązującej ją do zwrotu nienależnie pobranych świadczeń istniało nie później niż do dnia 31 grudnia 2013r., tj. do upływu okresu trzech lat kalendarzowych od zakończenia roku, który podlegał rozliczeniu.

Na zakończenie trzeba jeszcze wyraźnie podkreślić, iż w ocenie sądu E. G. (1) odwołała się w terminie i prawidłowo od decyzji ZUS z 13 stycznia 2014r., a zachowanie organu rentowego. polegające na potraktowaniu jej pisma datowanego na 20 stycznia 2014r. wyłącznie jako wniosku o zastosowanie wobec niej przepisu art. 138 ust. 6 ustawy emerytalnej, należało ocenić jako całkowicie błędne.

Zgodnie z treścią art. 87 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej źródłami powszechnie obowiązującego prawa Rzeczypospolitej Polskiej są: Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia.

Jedną z ratyfikowanych przez Polskę umów międzynarodowych jest Traktat lizboński (Dz.U. z 2009r. nr 203, poz. 1569). Jego integralną część stanowi Karta praw podstawowych Unii Europejskiej, która poprzez ratyfikację Traktatu lizbońskiego została włączona także i do polskiego porządku prawnego, choć z zastrzeżeniami. Zastrzeżenia te nie dotyczą jednak przepisu art. 41 Karty, wprowadzającego – jako jedno z podstawowych praw obywatela UE – prawo do dobrej administracji. Omawiany przepis stanowi, iż:

1. Każdy ma prawo do bezstronnego i sprawiedliwego rozpatrzenia swojej sprawy w rozsądnym terminie przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii.

2. Prawo to obejmuje:

a) prawo każdego do bycia wysłuchanym, zanim zostaną podjęte indywidualne środki mogące negatywnie wpłynąć na jego sytuację,

b) prawo każdego do dostępu do akt jego sprawy, przy poszanowaniu uprawnionych interesów poufności oraz tajemnicy zawodowej i handlowej,

c) obowiązek administracji uzasadniania swoich decyzji.

3. Każdy ma prawo domagania się od Unii naprawienia, zgodnie z zasadami ogólnymi wspólnymi dla praw Państw Członkowskich, szkody wyrządzonej przez instytucje lub ich pracowników przy wykonywaniu ich funkcji.

4. Każdy może zwrócić się pisemnie do instytucji Unii w jednym z języków Traktatów i musi otrzymać odpowiedź w tym samym języku.

O podobne założenia jest też oparty Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej, przyjęty przez Parlament Europejski w 2001 roku. Jest to wprawdzie akt o charakterze niewiążącym, mający charakter zaleceń, jednak może i powinien mieć znaczenie przy dokonywaniu wykładni innych, wiążących przepisów prawa, w tym na przykład przy wykładaniu treści przepisu art. 7 polskiego Kodeksu postępowania administracyjnego, stosownie do którego „w toku postępowania organy administracji publicznej stoją na straży praworządności, z urzędu lub na wniosek stron podejmują wszelkie czynności niezbędne do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz do załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.” Naczelny Sąd Administracyjny wielokrotnie dokonywał wykładni art. 7 k.p.a., nakazując organom administracji publicznej (do których należy zaliczyć także ZUS) pozytywne załatwianie „słusznej” sprawy obywatela, jeśli nie koliduje to z interesem społecznym, a nie przekracza możliwości organu wynikających z przysługujących mu kompetencji i środków (por. np. wyrok NSA z 28 kwietnia 2003r., sygn. akt II SA 2486/01). Tylko taki bowiem sposób rozumienia tego przepisu w pełni koreluje z treścią nadrzędnego w tym zakresie przepisu art. 2 Konstytucji RP, w myśl którego przepis art. 2 Konstytucji RP stanowi, iż Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

We wstępie do wydanej w roku 2013 przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich broszury „Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej” (<http://www.ombudsman.europa.eu/pl/resources/code.faces#/page/1>), Rzecznik napisał m.in.: „Wyzwaniem dla wszystkich instytucji, w tym dla Rzecznika, jest wpojenie wszystkim pracownikom, niezależnie od ich stażu pracy, pozycji i doświadczenia, że kultura świadczenia usług oznacza coś więcej niż tylko przestrzeganie przepisów prawa. Wymaga ona od każdego urzędnika pewnego poziomu autorefleksji i poszukiwania najlepszego sposobu aktywnego wdrażania zasad dobrej administracji na co dzień, a nie tylko unikania błędów niewłaściwego administrowania.”

W ocenie sądu orzekającego w niniejszej sprawie powyższy sposób myślenia powinien przyświecać każdemu podmiotowi dokonującemu wykładni przepisów prawa oraz rozgraniczania pomiędzy obowiązkami ciążącymi na obywatelu, a powinnościami urzędników państwowych instytucji, zajmujących się rozstrzygnięciem ich konkretnych, indywidualnych spraw. Nie można więc w szczególności zaaprobować takiej sytuacji, w której organ państwa (w tym przypadku organ rentowy) oczekuje od obywatela, że będzie on formułował swoje żądania precyzyjnie, w sposób niepozostawiający miejsca na żadne wątpliwości, mimo iż sam – przy minimalnym wysiłku ze swojej strony, polegającym wyłącznie na dokładnym przeczytaniu treści składanych przez ubezpieczoną pism – mógłby dokonać właściwych ustaleń co do rzeczywistego charakteru jej wniosków.

W piśmie z 20 stycznia 2014r., potraktowanym przez sąd jako odwołanie od decyzji z 13 stycznia 2014r. E. G. (1) wskazała wyraźnie, już na wstępie pisma, że wnosi o „odstąpienie od żądania zwrotu kwot świadczeń, które zostały przez ZUS uznane jako nienależnie przeze mnie pobrane w 2011r.”. Zaraz też wyjaśniła, iż jej wniosek i prośba wynikają z faktu, że „zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 138 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” oraz „w moim przypadku w tamtym okresie i w chwili obecnej zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności o których mowa w art. 138 ust. 6 w/w ustawy”. W ocenie sądu już tylko z treści samego wstępu do pisma wynika wyraźnie, iż ubezpieczona po pierwsze nie zgadza się z wydaną przez organ rentowy decyzją. Swoje stanowisko szerzej wyjaśnia zresztą w dalszej części pisma, wskazując na jego stronie drugiej (czwarty akapit od dołu), że w jej ocenie nie można mówić o tym, aby nienależnie pobrała jakieś świadczenia i twierdząc, że brak jest po jej stronie podstaw do określonego w art. 138 ust. 1 obowiązku ich zwrotu. Zasugerowanie się przez organ rentowy użytym przez E. G. sformułowaniem „odstąpienia od żądania zwrotu tych kwot” i przyjęcie,

że intencją ubezpieczonej było wyłącznie złożenie wniosku o zastosowanie rozwiązania przewidzianego w ustępie szóstym artykułu 138 ustawy emerytalnej, było więc w omawianym przypadku całkowicie nieuprawnione. Jeśli zaś nawet organ rentowy powziąłby jakąś wątpliwość co do rzeczywistych intencji E. G., miał je obowiązek wyjaśnić z samą zainteresowaną, miast arbitralnie decydować, że jest to wniosek określonej treści.

Konsekwencją takiego błędnego postępowania organu rentowego było też przyjęcie, że decyzja z 13 stycznia 2014r. uprawomocniła się i co za tym idzie – wydanie kolejnej zaskarżonej w tym postępowaniu decyzji z 7 lipca 2014r. Decyzją tą wdrożono wykonanie decyzji z 13 stycznia 2014r. i zdecydowano o wypłacie ubezpieczonej zmniejszonych o 1419,84 zł (!) kwot emerytury. Do wydania takiej decyzji nie było jednak podstaw, skoro – jak szczegółowo wyjaśniono już wyżej – decyzja z 13 stycznia 2014r. nie tylko nie uprawomocniła się, ale i jeszcze była całkowicie błędna.

Mając wszystkie powyższe względy na uwadze, sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punktach I. i II. sentencji, zmieniając zaskarżoną decyzję z dnia 13 stycznia 2014 roku i ustalając że E. G. (1) nie ma obowiązku zwrotu organowi rentowemu jakiegokolwiek kwoty z tytułu nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych za rok 2010 (pkt I) oraz zmieniając decyzję z 7 lipca 2014r. i ustalając, że brak jest podstaw do zmniejszenia emerytury E. G. z powodu konieczności zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalnych za rok 2010 (pkt II).

Na zakończenie tej części rozważań trzeba jeszcze wyraźnie podkreślić, iż sąd dostrzegł, że w niniejszej sprawie organ rentowy skierował do ubezpieczonej pismo datowane na 6 listopada 2012r., zatytułowane „Zawiadomienie o miesięcznym rozliczeniu emerytury” (k. 218, pliku VI akt ZUS). Pismo to – co jednoznacznie przyznała pełnomocnik organu rentowego na rozprawie, jaka odbyła się w niniejszej sprawie – nie miało jednak żadnych znamion decyzji administracyjnej. Świadczy o tym zarówno sama jego nazwa („zawiadomienie”, nie zaś „decyzja”), jak i brak pouczenia o możliwości złożenia od niej odwołania do sądu. Abstrahując już nawet od tego, że gdyby pismo to byłoby decyzją, to i tak byłaby ona wydana za późno (skoro wydano ją w roku 2012, to i tak rozliczeniu mógłby podlegać co najwyżej rok 2011), trzeba wskazać, iż w jego treści organ rentowy wyłącznie informuje E. G. o możliwości dokonania dobrowolnej wpłaty na FUS, wskazując zarazem, że dopiero gdy ubezpieczona podejmie decyzję o dokonaniu lub niedokonaniu takiej wpłaty, zostanie wydana decyzja rozliczająca świadczenie (punkty IV i V „Zawiadomienia”). W piśmie tym nie dokonano więc żadnego rozstrzygnięcia o charakterze administracyjnym, a jedynie wskazano termin (5. 12.2012r.) w ciągu którego takie rozstrzygnięcie miało zostać wydane. Na marginesie zresztą trzeba wskazać, że termin ten – jak szereg innych terminów – został przez organ rentowy znacznie przekroczony, bez jakiegokolwiek usprawiedliwienia.

Wreszcie, zdaniem sądu w niniejszej sprawie nie można mówić też o tym, aby E. G. dokonując w dniu 2 stycznia 2014r. wpłaty na FUS w kwocie 6012,88 złotych dokonała uznania roszczenia. Uznanie długu jest bowiem instytucją prawa cywilnego, o jakiej mowa w przepisie art. 123 § 1 pkt 2 k.c. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych brak jest jednak możliwości odpowiedniego stosowania przepisów Kodeksu cywilnego, gdyż żaden przepis prawa ubezpieczeń społecznych nie zawiera odesłania, które by na to pozwalało. Niezależnie od tego trzeba wskazać, iż w niniejszej sprawie E. G. nigdy nie złożyła przed organem rentowym oświadczenia, w którym jednoznacznie i bezwarunkowo przyznałaby, że jest zobowiązana do zapłaty na jego rzecz kwot wynikających z zaskarżonych decyzji.

W punkcie III. sentencji wyroku orzeczono o przekazaniu organowi rentowemu do merytorycznego rozpoznania wniosków E. G. o zwrot kwot 6.012,88 złotych wpłaconej przez nią na FUS oraz 2386,11 złotych – nienależnie potrąconej z jej świadczeń emerytalnych za lipiec i sierpień 2014r. Żądania te zostały bowiem po raz pierwszy zgłoszone dopiero w postępowaniu sądowym i nie zostały dotąd rozpoznane przez organ rentowy. W tej sytuacji, jako że zachodzi czasowa niedopuszczalność drogi sądowej, na podstawie przepisu art. 477¹⁰ § 2 k.p.c., orzeczono jak w punkcie III. sentencji wyroku.

Zarządzenia:

(...)

2. (...)

(...)

(...)

(...)

(...)

SSO Monika Miller-Młyńska